

Hyötyä ja hyvää mieltä lähimetsässä ulkoilusta

Teksti: Satu Himanen
Kuva: Erkki Oksanen

Me suomalaiset olemme ulkoilukansaa. Jopa 97 prosenttia suomalaisista harrastaa jonkinlaista ulkoilua, ja kaksi kolmesta ulkoilee viikoittain. Lajikirjo on laaja ja uusiutuu jatkuvasti. Sauvakävelyn ja rullaluistelun voittokulusta huolimatta myös vanhat tutut lähimetsän hyötylajit, kuten marjastus ja metsätyöt, ovat yhä pitäneet pintansa.

Suomalaisten ulkoiluvimmasta on nyt myös tutkimustuloksia. Viime vuonna julkaistiin Metsäntutkimuslaitoksen koordinoiman Luonnon virkistyskäytön valtakunnallisen inventointitutkimuksen loppuraportti. Usean tutkimuslaitoksen laaja-alainen yhteistutkimus valotti vuosien 1997–2000 aikana luonnon virkistyskäyttöä monelta kantilta – kysynnästä tarjontaan. Yksi osa tutkimusta oli laaja väestökysely, jossa 12 000 suomalaiselta kysyttiin heidän ulkoilutottumuksistaan.

Vanha suosikki lievässä alamäessä

Tutkimus todisti sen, että suomalaisten vanha kesto-suosikki, marjastus, on yhä kolmanneksi suosituin ulkoiluharrastuksemme. Yli puolet suomalaisista harrastaa marjastusta. Vertailtaessa aikaisempiin, tosin huomattavasti suppeampiin tutkimuksiin, voi marjastamisen suosiossa nähdä hidasta hiipumista. Tilastokeskuksen vuonna 1991 tekemän tutkimuksen mukaan marjastusta harrasti kaksi kolmesta suomalaisesta, mutta nyt siis enää hieman yli puolet.

Marjastus on selvästi kausiluontoinen harrastus. Keskimäärin marjastaja käy metsässä 8 kertaa vuodessa. Suosioon vaikuttaa ymmärrettävästi kyseisen vuoden

marjasato – mitä enemmän marjoja on metsässä, sitä useampi innostuu poimintaretkelle ja sitä useammin poimijat palaavat kesän aikana. Tutkimustulosten mukaan marjastus on enemmän naisten kuin miesten laji, ja toisaalta enemmän iäkkäiden kuin nuorten harrastus.

Sienestys – älykkölaji?

Toinen sateisen syksyn suosikkilajeista on sienestys. Kaksi viidestä suomalaisesta kulkee syksyisin metsässä kantarellien, rouskujen, tattien ja haperoiden perässä. Naiset hamuavat sienä hieman miehiä innokkaammin. Erityisen suosittu harrastus sienestäminen on Itä-Suomessa, jossa joka toinen ihminen sienestää. Tutkimustulosten mukaan sienestystä voi pitää, ehkä hieman yllättäenkin, älykkö-

Hiihtourheilu on yhä lähellä suomalaisten sydämiä. Laskettelua harrastaa 15 prosenttia ja maastohiihtoa jopa 40 prosenttia suomalaisista.

lajina; sienestysinto kasvaa koulutustason noustessa!

Ikiaikainen metsästyksen perinne on yhä voimissaan erityisesti maaseudulla ja varsinkin Itä- ja Pohjois-Suomessa. Metsästysharrastaa maaseudun väestöstä 15 prosenttia, ja kaikista suomalaisista 8 prosenttia. Lajin miehisyysdestä kielii se, että naisista vain prosentti ilmoittaa metsästävänsä.

Tavallisimmin suomalaiset metsästävät lintuja tai pienriistaa. Lähes 6 prosenttia suomalaisista harrastelee lintusaalista ja 5 prosenttia jahtaa muuta pienriistaa. Hirven metsästyksestä on innostunut 3 prosenttia suomalaisista. Toinen metsästyksen kiinteästi liittyvä ulkoilulaji, riistanhoito, on myös lähinnä miesten suosiossa. Suosituinta se on Itä-Suomessa.

Kunto ja metsä hoidossa

Joka kymmenes suomalainen innostuu vapaa-aikanaan myös

metsätöihin, mikä on mainio mahdollisuus hoitaa samanaikaisesti sekä kuntoa että metsäomaisuutta. Useimmiten metsänhoitotöissä nähdään miehiä. Eivät metsätyöt silti ole vieraita naisillekaan, sillä lähes 5 prosenttia naisista ulkoilee metsänhoidon merkeissä. Innokkaimmin metsätöitä paikkivat keski-ikäiset pienten paikkakuntien asukkaat. Myös risujen ja muun pienpuun keräily on suosittu lähimetsien ulkoiluharrastus. Keskimäärin joka kolmas suomalainen kerää pienpuuta.

Toki lähimetsässä voi harrastaa muutakin. Suomalaisnaisten suosima edullinen, mutta mukava ulkoilumuoto on esimerkiksi kasvien ja yrttien keräily, jota harrastaa lähes 30 prosenttia naisista.

Moni lähtee luontoon myös tiirailemaan lintuja, katselemaan kasveja tai keräilemään kiviä. Luonnon tarkkailu on osa ulkona liikkumista joka neljännelle suomalaiselle. Luonnon tallentamista tauluiksi tai valokuviksi harrastaa 8 prosenttia suomalaisista.

Luonto irrottaa arjesta

Mistä syystä nämä ulkoilu- muodot sitten ovat ja pysyvät? Osaltaan kyse on varmasti perinteistä. Joistakin, kuten marjastuksesta, metsästyksestä tai metsänhoidosta, voi saada myös hieman taloudellista hyötyä. Tärkein syy suosion säilymiseen lienee kuitenkin siinä, mitä näiden ulkoilumuotojen harrastaminen ja muu

luonnossa liikkuminen antaa meilte henkisesti.

Nämä ulkoilun hyvinvointivaikutukset saavat varmistusta myös LVVI-tutkimuksen tuloksia tarkastelemalla. Kyselyyn vastajat kokivat ulkoilun piristävän, virkistävän ja tuottavan hyvää mieltä. Moni sanoi ulkoilun myös rauhoittavan ja rentouttavan. Ulkoilu lähimetsässäkin voi antaa myös vahvoja myönteisiä luontokokemuksia. Esimerkiksi metsästyksen liittyä usein voimakkaitakin luontokokemuksia, jännitystä ja haasteita. Luonnossa metsästäjä saa olla yksin ja rauhassa.

Monille suomalaisille luonto on myös pakopaikka. Ulkoilu luonnon helmassa antaa mahdollisuuden ir-

rottautua arjesta ja jättää kaupungin pölyt ja melut kauas taakseen.

Lisää LVVI-tutkimuksesta ja luonnonvirkistyskäytöstä voit lukea Internetissä osoitteessa www.metsala.fi/metinfo/monikaytto/lvvi/. LVVI-tutkimuksen loppuraportista on myös juuri ilmestynyt yleis-tajuinen tiivistelmä.

Julkaisut:

Sievänen, T. (toim.) 2002. Luonnosta virkistystä ja hyvinvointia. Loppuraportin tiivistelmä. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 834. 20s. Hinta 5,00 e.

Sievänen, T. (toim.) 2001. Luonnon virkistyskäyttö 2000. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 802. 204s. Hinta 33,60 e. Tilaukset p. (09) 8570 5580, faksi (09) 8570 5582.

Metinfossa tiedot metsätilojen kauppahinnoista Hintavertailua tarvitaan tila-arvioissa

Teksti: Simo Hannelius

Kuva: Simo Hannelius

“Kahden kauppa on kolmannen korvapuusti” kuuluu vanha sanonta. Kiinteistökaupoissa sen voi tulkita niin, että kiinteistökauppa ei kuulu kolmannelle osapuolelle ja kauppahinnatkin ovat salaisia. Nykyisin kauppahintatiloja kuitenkin kehitetään avoimesti, jotta ne palvelisivat mahdollisimman hyvin kaikkia metsänomistajia.

Mitä enemmän sijoittajilla on tietoa käytettävissä, sitä tehokkaammin pääomat kohdistuvat kansantaloudessa tuottaviin kohteisiin ja parantavat taloudellista toimintaa. Hintatietous lisää myös metsänomistajien oikeusturvaa päätettäessä metsäomaisuuden luovutuksista.

Milloin tila-arviointia tarvitaan?

Kiinteistön arvo on tarpeen tietää aina kun kiinteistön omistus muuttuu. Metsäomaisuuden markkina-arvon eli käyvän arvon arviointia tarvitaan esimerkiksi myynti- ja ostopäätöstä valmisteltaessa, sukupolvenvaihdoksissa, maan vaihdoissa, tilojen jaoissa ja yhdistämisisä, yhteisomistuksia purettaessa sekä harkittaessa metsäomaisuuden arvoa luoton vakuutena.

Viime aikoina metsäkiinteistökauppoja on tehty 2300–2500 kappaletta vuosittain ja niihin on käytetty rahaa yhteensä vajaat 100 miljoonaa euroa. Valtaosa yksityisten välisistä omistuksen siirroista tehdään sukulaiskaupoin, lahjoituksin ja perintöjen muodossa, joita tehdään arviolta noin 12 000–15 000 vuodessa. Vaikkei näissä tapauksissa olekaan kyse aidosta kaupasta, on markkinahinnan arviointi kuitenkin tarpeen.

Myös verottaja on kiinnostunut omaisuuden käyvästä arvosta, vaikkei luovutuksesta kaikissa tilanteissa tar-

Suomessa tehdään vuosittain 2300–2500 metsäkiinteistökauppaa. Rahaa niissä liikkuu yhteensä vajaat 100 miljoonaa euroa.

► seur. sivulle